

Posudek na bakalářskou práci

Autorka práce: Lucie Lechnýřová

Název práce: Genderové role v pohádkových příbězích

Bakalářská práce se zabývá tím, jak děti v předškolním věku přijímají genderově netradiční pohádky. Vzhledem k tomu, že autorka sama pracuje v mateřské škole, jedná se o téma pro její praxi relevantní. Jeho prostřednictvím získala větší citlivost pro individuální rozdíly mezi dětmi, pro význam socio-kulturního kontextu ve vývoji dětí, pro roli porozumění v představě o světě a svém místě v něm.

Práce je poměrně dost stručná. Jak teoretická, tak empirická část by snesla rozšíření. Zvláště v některých teoretických podkapitolách jsou témata spíše naznačena, než skutečně představena. Místy tak výklad působí zjednodušujícím dojmem. Textu by prospělo, kdyby autorka prokázala větší kritický odstup od zpracovávaných publikací, hlouběji analyzovala poznatky z publikací a explicitně je vztahovala k vlastnímu výzkumnému tématu.

Výzkum byl založen na individuálních rozhovorech se skupinou dětí předškolního věku, kterým autorka nejprve předložila shodný podnětový materiál v podobě genderově tradiční a netradiční pohádky. Příběhy vytvořila podle teoreticky známých pohádkových principů. Pohádky i shromážděné rozhovory jsou poměrně kvalitní. Následná analýza byla relativně strohá, ovšem hlavní kroky obsahové analýzy byly provedeny důsledně. Prezentace prostřednictvím tabulky je přehledná. Připojené rozbory dobře shrnují hlavní zjištění, ale bohužel nejdou do podrobnějších souvislostí na úrovni jednotlivých dětí, podskupin dívek a chlapců ani celého souboru.

Autorka údajně nenalezla žádné publikace ani závěrečné práce s výjimkou jedné, s kterými by mohla svůj výzkum porovnat. Vzhledem k tomu, že jen na naší katedře byly v uplynulých třech letech obhájeny čtyři závěrečné práce, je to překvapivá informace.

Práce potvrdila, že netradiční příběhy, které jsou dětem vzdálené, hůře přijímají. V jejich zapamatování se dopouštějí větší chybovosti. Zajímavý je závěr o rozdílu v reakcích dívek v závislosti na tom, jak autorka hodnotí jejich soulad s dominantní femininní rolí.

Co z tohoto závěru vyplývá pro praxi mateřských škol? Považuje autorka toto zjištění za prakticky využitelné?

V práci je zmíněno „vzdorné čtení“. Je možné tento postup používat i u dětí předškolního věku? Pokud ano, jakým způsobem?

Závěr: Bakalářská práce Lucie Lechnýřové splňuje požadavky na závěrečné práce. Autorka v práci prokázala základní analytické a badatelské schopnosti. Práci proto doporučuji k obhajobě.